

Procházky Uherským Brodem a jeho okolím

Výtvarné črty

K 725. výročí povýšení na královské město

V. Kapličky a boží muka

Opusíme dnes město a podívejme se do jeho blízkého okolí. Cílem našeho zájmu budou drobné církevní plastiky - boží muka, lidově „křížky“ a též drobné stavby - kapličky.

Už od pradávna něco nutilo člověka vztyčovat k obloze štíhlé kameny (menhiry), či vytvářet v přírodě z obrovských kamenů jednoduchou, otevřenou, zastřešenou stavbu, dolmen. I když ještě není zcela jasný smysl těchto objektů, předpokládá se, že měly sloužit k užšímu spojení člověka s přírodou, vesmírem, Bohem.

Tato touha přetrvávala až do dnešní doby, a tak se můžeme v polích, u lesů či na kopcích setkat s půvabnými drobnými dominantami - božími mukami - a někdy i kapličkami. Vidáme je i přímo ve městě či vesnicích. V přírodním prostředí však působí na člověka daleko silněji.

Boží muka se stavěla už v době gotiky, jejich výstavba pokračovala v renesanci a vrcholila, co do množství, v baroku. Zprvu měla připomínat místo válečného děje, mordů i jiných významnějších událostí, později se umísťovala na rozcestích, pod osamělými stromy, přímo v polích i lesích, kde se procházející člověk u plastiky ukřižovaného Krista zastavil a zamyslel.

Dnes k jejich duchovnímu významu přistupuje i význam estetický a lze je považovat za významné orientační body v krajině. Procházíme-li v různých ročních obdobích krajinou, vyvolává v nás také různé nálady. Můžeme hovořit o melancholii podzimu, radosti jara či žhavosti léta. Narazíme-li cestou na boží muka, tento

duševní stav se ještě zvýrazní.

Na obrázcích jsou zachycena boží muka u rozcestí k Maršovu, na kopci Barák nad Maršovem, mezi Těšovem a Uherským Brodem a pod Oborou, kousek od hájenky, kde stojí u studánky, v místech zaniklé obce Drslavičky ze 13. století. Všechna jsou v dosahu krátké vycházky.

Kapličky pak reprezentuje ta největší a nejznámější - barokní kaple Andělů strážných v městském parku. Další nalezneme v Havřicích - kaplička sv. Floriána a kaplička sv. Fabiána a Šebestiána, v Těšově je kaple sv. Cyrila a Metoděje z r. 1932.

Nenápadná boží muka můžeme vidět na rozcestí k Bánovu, kde jsou umístěna pod košatým stromem a řada je jich v okolí Havřic, Újezdce i v samotných obcích. Samostatné zpracování by určitě vyžadovaly sochy ve městě a jeho blízkém okolí. To ovšem přesahuje záměr těchto článků.

Snad někdo bude znát rodinu či spolek a důvod, kým a proč byla boží muka v daném místě postavena a doplní článek i fotograficky.

Přeji všem, kteří projeví zájem o objevování těchto neprávem opomíjených svědků minulosti, hezké počasí a estetické zážitky.

Mgr. Ivan Jurčička

